

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

73-150 Łobez, ul. Niepodległości 13

telefon (091)39750-82 telefon/fax (091)39762-76

e-mail mgopslobez@op.pl

**Sprawozdanie z działalności
Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łobzie za 2018 rok**

WSTĘP

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS) w Łobzie obejmuje swym działaniem miasto i gminę liczącą łącznie 13.266 mieszkańców (3.579 osób na terenach wiejskich i 9.687 w Łobzie).

Łobez jest miastem, w którym Ośrodek Pomocy Społecznej ma szczególne znaczenie oraz wiele różnorodnych zadań do spełnienia. Na terenie miasta i gminy nadal panuje bezrobocie. Zauważalne jest również starzenie się naszego społeczeństwa, co wymaga wzmożonej opieki nad osobami starszymi. Pojawiające się problemy społeczne wymagają interwencji pracowników Ośrodka. Powoduje to, że działania podejmowane muszą być szczególnie efektywne i różnorodne.

Z upływem lat znacznie rozszerzył się zakres zadań realizowanych przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przez wiele lat pracownicy zajmowali się świadczeniem pomocy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W związku z przemianami demograficznymi, ekonomicznymi doszło do zmiany znaczenia świadczonej pomocy. Obecnie katalog udzielanych świadczeń przez wszystkie działy w Ośrodku jest bardzo szeroki. W poprzednich latach głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej było przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych u rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, życiowej, rodzinnej, zdrowotnej ubiegających się o różnego rodzaju pomoc państwa w celu przezwyciężenia tej sytuacji. Na podstawie wywiadów oraz koniecznych dokumentów Ośrodek wydaje decyzje administracyjne o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy finansowej lub w naturze w formie zasiłków stałych, celowych, okresowych, wyżywienia dzieci i młodzieży w przedszkolach, szkołach, internatach. Ponadto wydawane są decyzje administracyjne w sprawie usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych oraz decyzje kierujące oraz o odpłatności za pobyt mieszkańców naszej gminy w domach pomocy społecznej. Pracownicy Ośrodka przeprowadzają wywiady z osobami, które uczęszczają na zajęcia do Środowiskowego Domu Samopomocy. W zakresie wykonywanych zadań pracownicy zajmują się także osobami wymagającymi objęciem ubezpieczeniem zdrowotnym ze środków publicznych, a także udzielaniem schronienia dla osób bezdomnych. W 2018 r. realizowaliśmy zadania wynikające z programu „Opieka 75 +”, z którego mogli skorzystać samotni seniorzy naszej gminy. W Centrum Rehabilitacji osoby wymagające rehabilitacji mogą uzyskać wsparcie świadczone przez wykwalifikowaną kadrę. Realizujemy zadania z zakresu dodatków mieszkaniowych i energetycznych. Z upływem lat Ośrodek realizuje kolejne zadania, a mianowicie wypłaty świadczeń rodzinnych z dodatkami, świadczeń wychowawczych oraz jednorazowych świadczeń, obsługę funduszu alimentacyjnego. W 2018 r. pracownicy Ośrodka realizowali również zadania wynikające z przyjmowaniem i wypłatą jednorazowego świadczenia „Dobry start”. Ośrodek ma w swoich strukturach również dwie placówki wsparcia dziennego, które funkcjonują przy szkołach podstawowych. Prowadzona jest tam przez wykształconą kadrę praca z dziećmi. Pracownicy Ośrodka zajmują się również obsługą osób skierowanych do prac społecznie użytecznych, co wiąże się ze ścisłą współpracą z Powiatowym Urzędem Pracy i Sołtysami. W naszej Gminie powołany jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który ma za zadanie diagnozowanie zjawiska przemocy. Obsługą Zespołu oraz nadzór nad prowadzonymi grupami roboczymi w

związku z niebieskimi kartami spoczywa na pracownikach Ośrodka. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się realizacją programu „Senior+”. W ramach tego programu powstał Klub Seniora Łobeziaczy „Senior+”, który swoją siedzibę ma w budynku Domu Kultury w sali na parterze. Organizowane są różne zajęcia oraz spotkania dla Seniorów. W ramach realizowanych zadań Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z wieloma stowarzyszeniami m.in. Stowarzyszeniem Emerytów, Rencistów i Niepełnosprawnych „Aktywni”, Związkiem Emerytów i Rencistów w Łobzie, Stowarzyszenie DIOGENES w Rynowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie, Centrami Integracji Społecznej „Od Nowa” i „Pasja”, Komendą Powiatową Policji w Łobzie, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi przy Sądzie Rejonowym w Łobzie. Od kilku lat realizowane są na podstawie Porozumienia z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, dwa zadania wynikające z Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 pn. Region dla Rodziny- Zachodniopomorska Karta Seniora i Zachodniopomorska Karta Rodziny. W Ośrodku przyjmujemy również wnioski na przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Tak, więc wachlarz świadczonej pomocy i zakres działania Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie jest bardzo szeroki.

CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOBZIE

1. Zakres realizowanych zadań

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie jest jednostką budżetową Gminy Łobez i działa na podstawie:

- uchwały Nr XII/69/90 Rady Narodowej w Łobzie z dnia 18.02.1990 r. o powołaniu Ośrodka,
- uchwały Nr XXXVIII/375/14 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie z późn. zmianami.

Ośrodek został powołany w celu realizacji zadań pomocy społecznej, które stanowią podstawowy trzon jego działalności. Głównym celem działań, podejmowanych przez Ośrodek jest udzielanie osobom i rodzinom różnych form wsparcia, umożliwiających przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia i możliwości.

W 2018 roku oprócz szeroko rozumianych zadań pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Ośrodek realizował zadania wynikające w szczególności z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - prawo energetyczne,
- ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,

- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej, zawodowej osób niepełnosprawnych,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania",
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

2. Struktura organizacyjna M-G OPS w Łobzie

W związku z kolejnymi zadaniami, które realizuje Ośrodek realizuje Rada Miejska w Łobzie Uchwałą Nr XXXVIII/375/14 z dnia 5 lutego 2014 r. uchwaliła nowy statut Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie, w którym zatwierdzona została struktura organizacyjna Ośrodka. Wyodrębniono następujące komórki organizacyjne w celu stworzenia warunków do realizacji wszystkich zadań:

Lp.	Stanowisko	Liczba osób
1.	Dyrektor M-GOPS	1
2.	Z-ca Dyrektora M-GOPS	1
3.	Księgowość	5
4.	Sekcja Diagnostyczna	6
5.	Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego	6
6.	Sekcja Usług Opiekuńczych i Rehabilitacji	14
7.	Pracownicy realizacji	3
8.	Asystenci rodziny	2
9.	Wychowawcy w Placówkach Wsparcia Dziennego	4
10.	Pracownik ds. osobowych i Inspektor BHP	2
11.	Pracownik ds. dodatków mieszkaniowych	1
12.	Informatyk	1
13.	Sprzątaczką	1
	ŁĄCZNIE	47

3. Pomoc społeczna

Od dnia maja 2004 r. obowiązuje ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która uregulowała poziom zabezpieczenia potrzeb w rodzinach, wykazujących dysfunkcje. Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej ustalono, że od 1 października 2018 r. kwoty kryterium dochodowego wynoszą:

- 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej,
- 528 zł dla osoby w rodzinie,
- 308 zł – kwota z 1 ha przeliczeniowego.

Kryteria dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań progu interwencji socjalnej. Badania progu interwencji socjalnej dokonuje Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Liczba klientów pomocy społecznej

W 2018 roku z różnych form pomocy, także i pracy socjalnej Ośrodka, skorzystało łącznie 361 rodzin, z tym z terenów wiejskich 128 rodzin.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom, których dochód nie przekracza :

- 1) 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej (osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe),
- 2) 528 zł dla osoby w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej m.in.: ubóstwa, bezrobocia, alkoholizmu lub narkomani, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

Podstawowymi przyczynami, z powodu których udzielana jest pomoc społeczna na terenie gminy Łobez są:

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba osób samotnie gospodarujących/rodzin w 2018 roku	
		Ogółem	Na wsi
1.	Ubóstwo	234	100
2.	Bezrobocie	198	93
3.	Niepełnosprawność	129	37
4.	Długotrwała lub ciężka choroba	173	42
5.	Alkoholizm	70	30
6.	Samotne wychowywanie dzieci	21	7
7.	Wielodzietność	12	5

8.	Sieroctwo	0	0
9.	Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	31	11
10.	Powrót z zakładu karnego	11	4
11.	Przemoc w rodzinie	0	0
12.	Bezdomność	20	6
13.	Narkomania	3	1
14.	Zdarzenia losowe i sytuacja kryzysowa	0	0
15.	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

W 2018 roku Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie wydał:

- z pomocy społecznej 1870 decyzji administracyjnych, w tym 32 decyzji odmownych,
- ze świadczeń rodzinnych 1557 decyzji, w tym 77 decyzji odmownych,
- ze świadczeń wychowawczych 1111 decyzji, w tym 31 decyzji odmownych,
- z funduszu alimentacyjnego 191, w tym 13 odmownych,
- 2 decyzje odmowe na świadczenie dobry start
- z dodatków mieszkaniowych 332 decyzji, w tym 14 decyzji odmownych,
- z dodatków energetycznych 59 decyzji,
- 373 zaświadczenia i skierowania.

W 2018 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie ponownie był organizatorem prac społecznie użytecznych dla bezrobotnych mieszkańców Gminy Łobez. Praca wykonywana była w wymiarze 40 godzin miesięcznie. Prace społecznie użyteczne organizowane były w okresie marzec - listopad. W diagnozowanym okresie pracowały 32 osoby. Prace społecznie użyteczne wykonywane są na terenach sołectw, w ośrodku pomocy społecznej oraz urzędzie miejskim.

Usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne

Zadania Sekcji Usług Opiekuńczych i Rehabilitacji działającej w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie realizowało 11 opiekunek i 2 techników fizjoterapeutów. Usługi opiekuńcze skierowane są do osób starszych, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Na terenach wiejskich pomoc osobom starszym świadczona jest w ramach umów zlecenia przez mieszkańców danej wsi.

Usługi opiekuńcze świadczone są w domu chorego w zakresie czynności pielęgnacyjnych i gospodarczych. Czas pracy opiekunek w środowisku chorego zależy od jego stanu zdrowia oraz czynności, jakie należy wykonać przy podopiecznym. Potrzeby osób wymagających wsparcia diagnozowane są w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Zasady odpłatności za usługi reguluje Uchwała NR VIII/56/2015 Rady

Miejskiej w Łobzie z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, szczegółowych warunków zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

Dobrze zorganizowana pomoc w domu osoby wymagającej wsparcia zapobiega pogłębianiu się stanu chorobowego i trudności życiowych, co umożliwia pozostanie danej osoby w miejscu zamieszkania. Nie zachodzi wtedy potrzeba umieszczenia tej osoby w domu pomocy społecznej.

Pracownicy Sekcji Usług Opiekuńczych i Rehabilitacji w 2018 r. objęli pomocą usługową 211 osób, w tym:

- usługi opiekuńcze na terenie wsi 8 osób,
- usługi specjalistyczne 6 osób,
- usługi opiekuńcze 49 osób,
- rehabilitacja 148 osób.

W ramach programu „Opieka 75 +” ze wsparcia w ramach usług opiekuńczych i specjalistycznych skorzystało łącznie 18 osób. Celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Działalność Centrum Rehabilitacji nastawiona jest szczególnie na rehabilitację dzieci i młodzieży z różnymi dysfunkcjami organizmu. Osoby dorosłe wymagające rehabilitacji również mogą skorzystać z tego rodzaju usług.

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zadaniem własnym gminy jest ponoszenie opłat za osoby, które zostały skierowane do domu pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością, po wyczerpaniu wszystkich form pomocy środowiskowej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywane są na następujących zasadach:

- mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art.102 ust.2 ustawy o pomocy społecznej;
- Gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby wymienione wyżej.

	Ilość osób	Ilość osób skierowanych w 2018 r.	W tym mieszkańcy wsi	Łączny koszt utrzymania w dps	Koszty poniesione przez Gminę
2018 r.	34	3	12	1.081.297,79	806.606,00

Pomoc pieniężna i w naturze

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;

- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Rodzaje świadczeń przyznawanych i wypłacanych w formie pieniężnej lub w naturze to:

1. zasiłki stałe, które przysługują:
  - pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 701 zł.;
  - pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. 528 zł.
2. zasiłki okresowe, które przysługują w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:
  - osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
  - rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny
3. zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z zakupem: żywności, opału, leków, obuwia, odzieży, opłacenia energii elektrycznej, czynszu, wody,
4. zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
5. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
6. dożywianie dzieci,
7. sprawienie pogrzebu,
8. opłacanie schronienia osobom bezdomnym, przebywającym w placówkach,
9. specjalne zasiłki celowe,
10. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

Pomoc pieniężną i w naturze udzielaną w 2018 roku najuboższym osobom i rodzinom naszej gminy przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Rodzaj zasiłku	Liczba rodzin	Kwota pomocy
I.	Zadania zleczone – ogółem	23	52.455,00
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	23	52.455,00
II.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	98	43.072,00
III	Zadania własne - Ogółem		2.127.450,35
1.	Zasiłki okresowe	180	344.695,00
2.	Zasiłki stałe	76	376.000,00
3.	Usługi w DPS	34	806.606,00
4.	Zasiłki celowe ogółem	198	600.149,35
	W tym:		
a.	Na leki	22	6.167,12
b.	Na zakup opału	90	48.771,88
c.	Inne	20	15.831,35
5.	Na żywność oraz obiady	169	528.191,00
6.	Sprawienie pogrzebu	1	1.188,00
7.	Zdarzenie losowe	0	0

Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa pracowników socjalnych mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Ważne jest systemowe i całościowe podejście do osoby/ rodziny, w zależności od problemów występujących w rodzinie.

Główne formy pracy socjalnej:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb klientów,

- opracowywanie indywidualnych planów pomocy,
- wspomaganie i prowadzenie poszczególnych przypadków i grup w celu usamodzielnienia życiowego, motywowanie do podejmowania działań,
- wnioskowanie o udzielanie świadczeń pomocy społecznej,
- organizowanie wszechstronnego wsparcia z udziałem różnych podmiotów współpracujących z MGOPS w Łobzie (Sąd, Policja, szkoły, ZUS, poradnia psychologiczno – pedagogiczna),
- ocena podejmowanych działań i ich weryfikacja,
- prowadzenie działań mających na celu informowanie, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

Praca socjalna jest działalnością niewymierną, ale jakże ważną, gdyż ma na celu pobudzenie i ukierunkowanie motywacji jednostki, wyzwolenie jej „sił” aby mogła sama sprostać przeciwnościom.

Pracownicy socjalni Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie w 2018 roku udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej 300 rodzinom.

4. Dodatki mieszkaniowe

Ośrodek zajmuje się również przyznawaniem i wypłatą dodatków mieszkaniowych i energetycznych. Dodatki mieszkaniowe są finansowane w całości ze środków własnych gminy. W 2018 roku Ośrodek wydał łącznie 332 decyzje administracyjne w sprawie dodatków mieszkaniowych oraz 59 decyzji w sprawie dodatków energetycznych.

Podział dodatków mieszkaniowych ze względu zarządcę nieruchomości w 2018 roku przedstawiał się następująco:

Wyszczególnienie		Miasto		Wieś	
		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Ogółem		1.250	209.347,09	374	67.698,59
ogółem w zasobie	Gminnym	493	92.285,61	192	36.935,14
	Spółdzielczym	337	48.653,60	0	0
	Wspólnot mieszkaniowych	352	54.755,97	117	21.912,07
	Prywatnym	68	13.651,91	65	8.851,38
	TBS	0	0	0	0
	Innym	0	0	0	0

Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej:

- osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy,

- osobie, która jest stroną umowy kompleksowej,
- która zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego określa Obwieszczenie Ministra Energii. Od 01.05.2018 r. dodatek energetyczny wynosi:

- 11,35 zł dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną,
- 15,77 zł dla gospodarstwa domowego składającego się od 2 do 4 osób,
- 18,92 zł dla gospodarstwa domowego składającego się co najmniej z 5 osób.

W 2018 roku z pomocy w formie dodatków energetycznych skorzystało **38** rodzin na łączną kwotę **4.456,41** zł.

5. Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny

Świadczenia rodzinne realizowane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
4. świadczenie rodzicielskie.

W 2018 r. świadczenia rodzinne pobierało **967** rodzin.

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia lub
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego przysługuje rodzinom, w których miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza miesięcznie kwoty 674 zł netto, a w przypadku rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł netto. Prawo do zasiłku rodzinnego ustalane jest na okres od dnia 1 listopada do 31 października następnego roku.

W 2018 r. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wypłacany był dla **654** rodzin.

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie, od dnia 01.11.2018 r. w wysokości 184,42 zł i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

W 2018 r. zasiłek pielęgnacyjny wypłacany był dla **322** osób uprawnionych.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie to przysługuje jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w 2018 r. w wysokości 1477 zł miesięcznie. Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nie jest zależne od kryterium dochodowego.

W 2018 roku świadczenie pielęgnacyjne pobierało łącznie **47** osób uprawnionych.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom (od dnia 15.05.2014 r.), *jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.*

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 520 zł, od dnia 01.11.2018 r. w wysokości 620 zł.

W 2018 r. specjalny zasiłek opiekuńczy pobierały **23** osoby uprawnione.

Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje od dnia 1 lipca 2013 r. na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r., która określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie, od dnia 01.11.2018 r. w wysokości 620 zł niezależnie od dochodu do dnia ważności orzeczenia o niepełnosprawności.

W 2018 roku **14** osób pobierało zasiłek dla opiekuna na łączną kwotę 65.306,90 zł.

Składki na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna. Składki społeczne opłacane są za osoby, które nie posiadają odpowiednio 20-lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn okresu ubezpieczenia niezbędnego do nabycia uprawnień merytalnych. Składki zdrowotne opłacane są za osoby, które nie są objęte ubezpieczeniem z innego tytułu, np. z tytułu pracy zarobkowej małżonka.

W 2018 r. składki na ubezpieczenie społeczne opłacono ogółem na kwotę 149.896,06 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 48.203,23 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka „tzw. becikowe”

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje w wysokości 1000,00 zł na jedno dziecko matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, jeżeli łączny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922 zł. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie do 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

W 2018 roku wypłacono **96** jednorazowych świadczeń.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły lub przysposobiły dziecko, na które po jego urodzeniu lub przysposobieniu nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres: 52 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką jednego dziecka przy jednym porodzie, 65 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką dwojga dzieci przy jednym porodzie, 67 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką trojga dzieci przy jednym porodzie, 69 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką czworga dzieci przy jednym porodzie, 71 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie. Świadczenie rodzicielskiego przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia dziecka przez osobę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych. Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia dziecka lub przysposobienia dziecka, lub objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia dziecka lub przysposobienia dziecka, lub od dnia objęcia dziecka opieką.

W 2018 r. świadczenie rodzicielskie pobierało **98** rodzin.

Wydatki oraz liczbę udzielonych świadczeń rodzinnych w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

	2018	
	Liczba świadczeń	Kwota wydatków (w zł)
1. Zasiłki rodzinne	12.191	1.391.300
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych:	4.605	613.555
W tym z tytułu:		
a) urodzenia dziecka	67	66.351
b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	243	91.046
c) samotnego wychowywania dziecka	617	115.733
d) z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	564	56.024
e) rozpoczęcia roku szkolnego	700	69.132
f) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	627	48.430
g) z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1787	166.839
3. Świadczenie rodzicielskie	682	618.248
4. Zasiłki pielęgnacyjne	3517	555.382
5. Świadczenia pielęgnacyjne	551	809.931
6. Specjalny zasiłek opiekuńczy	184	97.527
7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	96	96.000

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w 2018 r. odzyskano kwotę 18.683 zł. Stan należności z tytułu niespłaconych na koniec 2018 r. świadczeń rodzinnych wyniósł 25.618 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bezterminowo, w przypadku gdy osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności

jeżeli osoba uprawniona (dziecko) ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł (przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego do dochodu rodziny nie wlicza się otrzymywanych w poprzednim roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dochodu rodzica zobowiązanego do alimentacji, nie jest on wliczany do składu rodziny). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona (dziecko):

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, a także szkoła wojskowa lub inna szkoła, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatne pełne utrzymanie)
- została umieszczona w pieczy zastępczej,
- zawarła związek małżeński.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalane jest na okres od 1 października do 30 września następnego roku. W 2018 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla 121 rodzin.

Wydatki oraz liczbę wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

	2018		
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wydatków (w zł)
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	121	1911	756.810

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2018 r. odzyskano kwotę 8.764 zł. Stan należności z tytułu niespłaconych na koniec 2018 r. świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł 18.262 zł.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Organ właściwy dłużnika po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej

i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna albo jako poszukująca pracy. Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

1. złożenia oświadczenia majątkowego,
2. zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
3. bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W 2018 r. podjęte zostały następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego - 41,
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy - 10,
- poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika - 12,
- wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 5,
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 3,
- złożenie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika - 2,
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK – 3.

W pozostałych przypadkach sprawy w toku – w stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika bądź stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzania postępowania wobec dłużnika, ponieważ przebywa on w zakładzie karnym, areszcie śledczym lub poza granicami kraju.

W 2018 r. złożono 48 wniosków o ściganie za przestępstwo nie alimentacji określone w art. 209 § 1 KK w przypadkach, w których zaległość dłużnika alimentacyjnego z tytułu nie płacenia alimentów stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń alimentacyjnych.

Egzekucję wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi komornik sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne na podstawie wniosku o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego lub wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego

składanego przez organ wypłacający świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W 2018 r. zostało złożonych 114 wniosków o przyłączenie się do egzekucji komornika sądowego.

Na dzień 31.12.2018 r. liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosiła 361.

Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej na dzień 31.12.2018 r. przedstawia poniższa tabela:

Liczba dłużników	Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w zł)	Zadłużenie z tytułu odsetek od wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w zł)	Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej (w zł)
304	6.165.796	2.261.548	987.106

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie współpracuje z 5 biurami informacji gospodarczej (KRD, ERIF, KBIG, InfoMonitor, KIDT). Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani są do rejestrów w/w biur. Na dzień 31.12.2018 r. było zgłoszonych 235 dłużników.

W wyniku prowadzonego postępowania w 2018 r. wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych kwotę 222.014,48 zł tytułem zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego kwota 169.513,48 zł została przekazana na dochody do budżetu państwa, kwota 52.500,76 zł przekazana na dochody własne gminy wierzyciela. Zgodnie z ustawą 40 % kwot należności stanowi dochód własny gminy, a 60 % tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Kwoty otrzymane z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych, w pierwszej kolejności zaliczane są na spłatę odsetek, a następnie na spłatę należności głównej. W związku z powyższym wyegzekwowane kwoty od dłużników alimentacyjnych stanowią w większości dochód budżetu państwa.

W roku 2018 r. zwroty dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych wyniosły 21.393,89 zł, z czego 50 % stanowi dochód gminy.

Świadczenia wychowawcze Program - Rodzina 500 plus

Świadczenia wychowawcze realizowane są na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Świadczenie wychowawcze przysługuje w kwocie 500,00 zł miesięcznie matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia na drugie i każde kolejne dziecko do 18 roku życia bez względu na dochód rodziny. Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko (pierwsze dziecko - oznacza to jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18 roku

życia) osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. lub 1200,00 zł jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli dziecko pozostaje w związku małżeńskim, dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej, pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko, członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

W 2018 r. świadczenie wychowawcze pobierało **965** rodzin.

Wydatki oraz liczbę wypłaconych świadczeń wychowawczych w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Świadczenia wychowawcze	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wydatków (w zł)
	965	15. 868	7.887.370

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w 2018 r. odzyskano kwotę 21.304 zł. Stan należności z tytułu niespłaconych na koniec 2018 r. świadczeń wychowawczych wyniósł 11.430 zł.

Świadczenie dobry start

Świadczenie dobry start realizowane jest od dnia 01.07.2018 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku w wysokości 300 zł matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu, opiekunowi prawnemu na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia, na dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole do ukończenia przez nie 24 roku życia. Świadczenie dobry start przysługuje niezależnie od dochodu rodziny. Świadczenie nie przysługuje na dziecko umieszczone w domu pomocy społecznej, w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatne pełne utrzymanie, oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Wnioski o przyznanie świadczenia dobry start składa się w terminie od 1 lipca do 30 listopada danego roku. Wnioski złożone po dniu 30 listopada pozostawia się bez rozpatrzenia. Przyznanie świadczenia dobry start nie wymaga wydania decyzji. Decyzja wydawana jest w przypadku odmowy przyznania świadczenia lub w przypadku ustalenia nienależnie pobranych świadczeń. W 2018 r. wydano 2 decyzje odmawiające przyznania świadczenia dobry start. W przypadku podania przez wnioskodawcę adresu poczty elektronicznej, przesłana została informacja o przyznaniu świadczenia dobry start na wskazany adres poczty elektronicznej. W pozostałych przypadkach wnioskodawcy zostali poinformowani, że mogą odebrać informacje o przyznaniu świadczenia w siedzibie Ośrodka. W 2018 r. świadczenie dobry start pobrało 1059 rodzin.

Wydatki oraz liczbę wypłaconych świadczeń dobry start w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Świadczenia „Dobry start“	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wydatków (w zł)
	1059	1464	439.200

5. Zespół Interdyscyplinarny

Od 2010 roku przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łobzie działa Zespół Interdyscyplinarny, powołany uchwałą Rady Miejskiej.

Zespół interdyscyplinarny powołuje Burmistrz. W skład zespołu powołuje się przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy jak również prokuratorzy. Zespół Interdyscyplinarny podejmuje współpracę celem udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie.

Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

Adresatami działań podejmowanych przez zespół interdyscyplinarny są rodziny, w których zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka, a także rodziny, w których dzieci są zaniedbywane i pozbawione należytej opieki.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskiej Karty**” i nie wymaga zgody osoby pokrzywdzonej.

Zespół ma za zadanie diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

Grupy robocze

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. W skład grup roboczych mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Prace w ramach grup roboczych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

Zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Pracownik socjalny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie z osobami, które doprowadziły do przemocy, rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, a także u osób najbliższych dziecka, np. dziadków. Decyzję podejmuje pracownik socjalny wspólnie z funkcjonariuszem policji a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Po takim zdarzeniu zawiadamia się Sąd.

W 2018 roku wpłynęło 40 Niebieskich Kart, w związku z czym były podjęte odpowiednie procedury, zwołano łącznie 55 grup roboczych.

6. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Aktualny statut Ośrodka w katalogu zadań powierzonych do realizacji zawiera również zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na jednostki samorządowe szereg nowych zadań, na których też spoczywa obowiązek finansowania. Istotne jest, że przy realizacji zadania na poziomie gminy, nie obowiązują żadne kryteria finansowe, co oznacza, że beneficjentem może być każda rodzina, w której występują problemy opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest obszernym aktem prawnym regulującym zasady i formy wspierania rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i dzieci niedostosowanych społecznie oraz zasady sprawowania pieczy zastępczej. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Stosując ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) powrotu do rodziny;
- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) stabilnego środowiska wychowawczego;
- 5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;

- 6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- 7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- 8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- 9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- 10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- 11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Rodzina, definiowana jako osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, może otrzymać wsparcie przez działania szeregu instytucji.

Położono nacisk na pracę z rodziną, by tam, gdzie to możliwe, nie dopuszczać do odebrania dziecka rodzicom. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej ma stanowić ostateczność po wyczerpaniu gwarantowanych przepisami możliwości pomocy rodzinie, z wyjątkiem stanów zagrożenia bezpieczeństwa dzieci czy porzucenia dziecka. Ma to związek ze zwiększeniem odpowiedzialności gminy za działania profilaktyczne przez współfinansowanie pobytu dziecka w opiece zastępczej - im dłużej tam będzie, tym więcej gmina będzie dopłacać.

Ustawa wprowadziła instytucję asystenta rodziny, którego zadaniem jest praca z rodzinami mającymi trudności oraz szeroka współpraca z różnymi instytucjami m.in.: szkołami, przychodniami zdrowia, policją. Asystent rodziny może mieć pod swoją opieką maksymalnie 15 rodzin.

Rola asystenta rodziny

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy wnioskuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej,
2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny dyrektorowi Ośrodka realizującego zadanie;
16. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
19. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.
20. Plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

W 2018 roku Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie zatrudnił na podstawie umowy o pracę jednego asystenta rodziny, który świadczył usługi w stosunku łącznie do 16 rodzin objętych wsparciem.

L.P.	LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG ASYSTENTÓW RODZINY, Z TEGO:	LICZBA RODZIN
1.	Do 3 miesięcy	0
2.	Powyżej 3 do 12 miesięcy	1
3.	Powyżej 1 roku	12
4.	Przeciętny czas pracy Asystenta z rodziną (czasookres)	43
5.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	3
	• Ze względu na osiągnięcie celów	1
	• Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	2
	• Ze względu na brak efektów	-
	• Ze względu na zmianę metody pracy	-
6.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	16

Głównymi powodami objęcia opieką asystenta była bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie, przemoc w rodzinie.

Współpraca asystenta z rodziną miała na celu:

- poprawę funkcjonowania rodziny w środowisku,
- poprawa funkcjonowania dzieci w środowisku szkolnym,
- podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców,
- wdrożenie nawyków higienicznych,
- integrację członków rodziny.

Wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i przy jej aktywnym udziale. Wszelkie działania mają na celu zminimalizowanie niewłaściwego funkcjonowania rodziny, polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

8. Placówki Wsparcia Dziennego

W strukturach Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie działają dwie placówki wsparcia dziennego, które funkcjonują przy Szkołach Podstawowych nr 1 i nr 2 w Łobzie. Każda z Placówek prowadzona jest przez jedną wychowawczynię, zatrudnioną na $\frac{3}{4}$ etatu na podstawie umowy o pracę.

Naboru dzieci do udziału w zajęciach placówek dokonują wychowawcy klas, pedagog szkolny i nauczyciele w oparciu o informacje o sytuacji rodzinnej lub opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, a także pracownik socjalny i asystent Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dzieci mogą być również przyjęte na własną prośbę lub prośbę rodziców lub opiekunów prawnych. Do przyjęcia wychowanka wymagana jest zgoda rodziców/opiekunów prawnych.

Podstawowym kryterium przyjęcia dziecka jest jego sytuacja rodzinna, dysfunkcyjność rodziny, potrzeba wsparcia i opieki, zaburzenia zachowania, zaniedbania wychowawcze i dydaktyczne. Każda z Placówek obejmuje opieką 15 dzieci w wieku od 7 do 13 lat.

Zajęcia w placówkach odbywają się cały rok przez 5 dni w tygodniu, 4 godziny dziennie i są nieodpłatne. Każdy z uczniów ma możliwość spożycia jednego posiłku - podwieczorku. Zajęcia odbywają się również w dni wolne od nauki, tj. w okresie ferii świątecznych, zimowych, rekolekcji, wakacji.

Celem placówek jest zapewnienie opieki wychowawczej, pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, rozwijanie zainteresowań, uzdolnień dziecka oraz łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie i eliminowanie zaburzeń zachowania.

Uczniowie pod opieką wychowawcy uczą się piosenek, odrabiają zadania domowe, wykonują prace plastyczne, grają w gry planszowe, korzystają z sali komputerowej, a także uczestniczą w zajęciach sportowych, biorą udział w konkursach. Dzieci angażowane są w wykonywanie okazjonalnych kartek czy tematycznych prac plastycznych.

Wychowawcy w placówkach przy aktywnym czynnym współudziale dzieci organizują imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Chłopaka, Dzień Dziecka. W ramach prowadzonej działalności organizowane są dla dzieci wyjazdy do kina, do parku trampolin. Dzieci bardzo

chętnie uczestniczą w różnych zajęciach sportowych, a zajęcia organizowane w Placówkach Wsparcia Dziennego cieszą się wśród dzieci dużą popularnością.

9. Klub Seniora Łobeziacy „Senior+”

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie w 2017 roku przystąpił do programu Wieloletniego Senior+ na lata 2015 - 2020. W związku z pozytywnie zaopiniowanym wnioskiem udało się pozyskać środki na utworzenie Klubu Seniora. Klub Seniora Łobeziacy „Senior+” zlokalizowany jest na parterze Łobeskiego Domu Kultury. Klub jest częścią obiektu, która została dostosowana do potrzeb osób starszych oraz nie w pełni sprawnych. Do dyspozycji seniorów jest pomieszczenie klubowe wyposażone w sprzęt RTV, komputery z dostępem do Internetu oraz wygodne kanapy, zaplecze kuchenne, wydzielone miejsce pełniące funkcję szatni oraz łazienki przystosowane także dla osób niepełnosprawnych.

W 2018 r. po pozytywnym zweryfikowaniu wniosku otrzymaliśmy dotację na dalszą działalność. Koszt dofinansowania na jednego uczestnika wynosi 200 zł. Klub seniora finansowany jest z dotacji (40%) oraz środków własnych gminy (60%). W minionym roku w ramach prowadzonej działalności organizowane były spotkania przy kawie, warsztaty rękodzielnicze, spotkania kulturalne. Czynny udział w spotkaniach biorą również osoby chętne do gry w brydż. W ramach klubu zorganizowano Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki czy Dzień Seniora. Nasi Seniorzy wspólnie z dziećmi ze szkoły podstawowej przygotowali i wystawili wspaniałe przedstawienie wigilijne. Przy współpracy z innymi podmiotami zorganizowano również Wigilię Miejską. Klub seniora aktywnie współpracuje z wieloma stowarzyszeniami.

Celem Programu jest zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) przez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjnej.

10. Karta Dużej Rodziny, Zachodniopomorska Karta Rodziny oraz Zachodniopomorska Karta Seniora

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki oferują nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

W 2018 r. wydano 67 Kart Dużej Rodziny oraz 38 kart w formie elektronicznej.

Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Rodziny objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci, z terenu województwa zachodniopomorskiego. Program

Zachodniopomorskich Kart Rodziny ma na celu poprawę sytuacji rodzin. Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu.

Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Seniora objęte są osoby, które ukończyły 60 lat zamieszkałe na terenie województwa zachodniopomorskiego. Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu.

Karty wydawane są bezpłatnie.

W 2018 roku wydano 23 Zachodniopomorskie Karty Rodziny i 146 Zachodniopomorskich Kart Seniora.